

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:	
Egész évre	16 kor.
Negyedévre	4 "
Helyben háshoz hozva:	
Egész évre	20 kor.
Negyedévre	5 "
Vidékre postán szállítva:	
Egész évre	24 kor.
Negyedévre	6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
ünnepek utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség kéziratok visszaadására
vagy megőrzésére nem vállal felelősséget.

Előfizetések és hirdetések a
kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

Az Országos Kath. Magyar Iskolaegyesület.

Urbányi József.

Amikor a hitvallásos iskoláink fölött mind sűrűbben húzogatják a lélekharangot, mikor a katolikus társadalom vér-lázító közönnyel nézte saját iskoláinak sorvadását, a Gondviselés csodaszerű eseményeként két egyszerű földmives följánlja verejtékes fillereit alapként olyan egyesületre, melynek feladata iskoláinkat védeni, fejleszteni és fönntartani. Ez a földmivesek által elvetett mustármag majd még ékesen fogja fölűntetni, hogy az idegen szellemet importáló közvéleménygyártók minden mesterkedése dacára, a nép, a földnek népe verejtéke árán is ragaszkodik a katolikus iskolához, mert jól tudja, hogy fiai jövőjé boldogulásának alapjait itt építik meg a legszilárdabbul. A hópehely tovább gördült, az egyszerű földmivesek példáját egy délceg százados követi. S ezzel dokumentálva láttuk azt, hogy maga a hadsereg is azt tartja, igazi hazafi csak az lehet, ki vallásos is, az igazi jellemzilárdságot a hitvallásos szellem alapozza meg. Valamint azt is eszünkbe juttatja a derék hazafi, hogy ma a nyers erő harcát felváltotta a szellemek küzdeime. Valamikor ágyura, puskára, a haza oltárára lerakták a nemes szívű magyar asszonyok és leányok

ékszereiket, ma egy katona azt mutatja, ha magyar hazánkat magyarnak akarjuk látni, a második ezredévben, áldozunk a katolikus iskoláért. Ha iskoláinkat elvesztettük, inóndent elvesztettünk, mert akié az iskola, azé a jövő! . . . A munka megindult. A Katolikus Iskolaegyesület megalakult Vasary Kolos bibornok-hercegprimás védnöksége, gróf Széchenyi Miklós püspök és gróf Zichy János miniszter védő elnöklete alatt. Az egyesület célja tisztán kulturális. Feladata a keresztény magyar nemzeti népnevelés előmozdítása, iskolák alapítása és segélyezése, valamint a keresztény műveltség terjesztése a család és iskola által. Eszközök a cél elérésére: katolikus iskolák alapításán és segélyezésén kívül, az ifjuság hazafias nevelésével foglalkozó férfi és női szervezetek támogatása; pénzerejéhez kölcsönöket ad iskolaépítésekre, ifjusági egyesületeket szervez és támogat, felnőttek oktatására tanfolyamokat rendez, az egyesület feladatával összefüggő gyűléseket tart Budapesten és vidéken, folyóiratokat és röpiratokat terjeszt, könyvtárakat alapít és támogat, végül hazafias szellemben működő kiváló tanferfiakat jutalmaz.

Ebből láthatjuk, hogy a Katolikus Iskolaegyesület előtt nemcsak szép, nemes célu, de sok dolgot igénylő hatalmas

munkaprogramm áll, melynek megvalósulása érdekében kibontott zászló alá kell jönni minden jóakaratu katolikusnak. Mint láthatjuk ezen egyesületnél nem választ szét a politika, mert minden becsületes gondolkozásu katolikus legfőbb vágyának kell lennie, hogy gyermeke katolikus nevelésben részesüljön, nem választanak el a kínai cöpfös kasztok: a földmivesek mellé állt a katona, a katolikus iskolának sorsa nemcsak a papok érdeke, mert hisz a mi gyermekeinket nevelik az iskolában. Az Iskolaegyesületben tehát nem néz farkasszemet pap és világi, hanem igaz testvéri szeretettel fogunk itt kezét mindnyájan, a kiket Krisztus egyháza egyesít, mert egyesülésben van az erő, *amire egyes ember képtelen, azt a százazrek játszva végzik el.* Az új iskolai törvények végrehajtásával az Iskolaegyesület támogatását kéri nap-nap után. Bár a csodámai határos dolog, hogy a kultura iránt közönyös magyar nép között egy fél esztendő alatt 1400 rendes és 15 alapió tag jelentkezett a katolikus iskola védőjeként, a sok kérésnek azonban korántsem tud az egyesület eleget tenni. Hogy a fokozott igényeket kielégithessük, minden katolikusnak sietni kell segítő jobbat nyújtani. Jöjjön tehesége szerint, ki pénzzel, ki ésszel, ki befolyásával. *Rendes évi tagdíj csak egy*

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Jogászpincérek.

Mikor az ősszel egyik iteni kollégám hentesinas lett, a pesti sajtó reája fordította az érdeklődés reflektorát a jó fiu élvezhette egy pár napig az első, a merészebbek, ujtók körül könnyen és hitelen felzúgó óváció édes-ségét. Öreg Akadémiánk ugy vette tudomásul a szokatlan esetet, hogy kínálkozó hentesvicceket rögtönzött katalógus olvasáskor. — Megjegyzendő, hogy a fiatalember nem hentes-séget — tanult jogász, hanem jogvégzett hetes lesz. Tehát merőben ellentéte a most ajudó pesti esetnek. Nevezetesen Strausz Miksáné nyárára több egyetemi pogárt keres pincéri kiszolgálásra az egyik balatoni fürdőhelyre.

Tehát amint következtethető, ebben az esetben a felsőbb rétegek jelöltjei lenyomódnak két hónapra parvenüknek az alsóbb osztályokba. A szedők, pincérek s általában a

hosszabb tanulást és inaskodást nem igénylő foglalkozási ágak proletárijai homo novust látnak e vállalkozó, becsületes munkásokban. Azonban e szociális kellemetlenség mellett temérdek sötét pontja van e problémának.

Mert az kétségtelen, hogy fölőtte nehéz e két ellentétes és távolálló, gondolkozásban, érvényesülésben, életmódban és műveltségben nagyon különböző réteget éppen az ifjuságban kiegyenlíteni künn az életben.

Ezt megerősíthetem saját éjnjokoskodásomból merített tapasztalataim mal is. Azonban specialiter a pincérkedés az a kenyérkereseti ág, amely a szellemileg tíz hónapon át kifaradt, elkeseredett és lerongyolódott ifjuságot éppenséggel demoralizálja és hamar elzüllesztí. Szomorú péda erre az országosan tárgyalt székesfehérvári eset: az illető küzködésében öngyilkos lett.

Mert nem csak arról van szó, hogy gyűlöltté lesznek ezek a szegény, sápadt, éhes jogászok a szaktársak előtt és hogy evszázados, avult felzúgást kell immár oldalba rugni: hanem megjegyezhetjük azt is, hogy a tanult

proletárok e júniusban megtörtént betörése idegen kenyérszerzési területre egyáltalán nem fogja megszüntetni — sőt még előmozdítani sem a jogászok, medikusok, műegyetemisták anyagi nyomoruságát. Mert roppant könnyű annak az állandó jó fizetésű ujsagírónak, vagy teszem azt egy, a szociális egyenlőségről s a nyomorultak anyagi helyzetéről bölcselkedő tanárnak megírni, hogy lám csak! . . . hogy halad az idő Magyarországon is! Ime már lesznek jogászpincérek is . . . Hát bizony! A munka nem szégyen! S a munka nemesít! . . .

Erre a szép következtetésre épp a pincérkedésnél lehetetlen jutni. Előnyös haladásnak azt meg éppenséggel nem nevezhetem, hogy a munkás előtt ellenszenves »ur-féle« egyszerűen elveszi pl. az Emke, vagy a Royal pincérei elől a kenyeret. Hacsak két hónapra is! Hogy pedig éppen a pincéri alkalmazás az, melyre most reá akarják szabadítani azokat a szegény jogászokat, annak már föntebb jelzett magyarázata az, hogy nem kell tanu ni e szakmát, nem kíván állandóságot s mert nőtlen fiataloknak igen alkalmas. De természetesen

Elek József és azt a helyiségek sürgős kiürítése miatt
üzletének egész árukészletét megvettem **Czillér Imre.**

korona, vagy egyszermindenkor 25 korona; alapító tagság 400 korona; pártfogó tagság 100 korona és pártolótagság 50 korona. Lehet válogatni tehetség szerint, kinek milyen a módja. Azt hiszem, felesleges munkát végeznek Katholikus Iskolaegyesület rövid működésének ismeretével, melynek nem volt tevékenysége véka alá tett gyertya, hanem nyitott könyv.

Tőkét nem gyűjt az egyesület, mert nem célunk az alatt milliókat gyűjteni, míg iskoláink ezrei pusztulnak. Pillanatnyi szükségleteket akarunk kielégíteni és a társadalmat annak öntudatára kelteni, hogy mily fontos az iskolatulajdonjog, melyet ha egyszer elvesztünk, többé azt vissza nem szerezzük. Az adott viszonyok mellett az Iskolaegyesület számos iskolát segélyezett és több kiváló tanfőfiút jutalmazott, hogy a hitvallásos iskolához való ragaszkodását fokozza, mert jól tudjuk, hogy az iskola: a tanító. Ha jó iskolákat akarunk, megelégedett tanítókarunknak kell lenni, azért az Iskolaegyesület minden erejével azon lesz, hogy a katolikus tanítóság munkájához képest igazságos elbánásban részesüljön, egyenlő képesítés, nagyobb munka mellett, legyen egyenlő az anyagi ellátás. De viszont az Országos Katholikus Iskolaegyesület is kéri igaz szeretettel a tanítóságot, hogy minél nagyobb súlyt és tekintélyt vivjon ki magának, jöjjenek nagy és nehéz kulturmunkájában segítségére. Ha a népet az Iskolaegyesületbe hozzák, közelebb hozzák egyszermind az iskolához is. S már ezzel is nagy néptanítói hivatást végeztek; ne feledjük, hogy fillérekből lesznek a száz-

olyan visszariasztó hátrányai vannak, amelyek vagy még korán visszatartják, vagy később hamar kijózanítják a rálépő okosabbakat. Már magában véve az időpont is olyan, mely ideális gondolatokat, pihenésre, üdülésre ösztönöz vágyakat fakaszt: a nagy vakáció. Ennek a feloldozása már a legnagyobb fokú anyagi szükségletet, vagy hivatal, iroda nélküliséget jelent. Az az élni akarás, törhetetlen ambíció belekergeti az embert még az utcaseprésbe is. A pincérkedésnél nem találjuk meg azt a szellemi pihenést, amelyet megkíván az agy. Emellett a folytonos futkározás előbb-utóbb kőszvényessé teszi a lábat, beteggé a testet a sok éjszakai. Durvítja az izlést, a lelket, gondolkodást a konyhai levegő, rontja az egészséget a sok zagyva ételmaradék, a nem dohányzóknál a nehéz, kevert füst. Emellett a nagy urak pezsgőzése, duhajkodó jó módja, a buta plebs parancsolgatása sötét gondolatokat, esetleg haragos életuntagságot ébreszt a fiatal, könnyen csüggedő lélekben. Arról is biztosak lehetünk, hogy abból a fizetésből gyűjteni nem igen fognak. És szeptemberben újra kezdődik a másik munka: iroda, tanulás, tanítás. És nyomán a fáradtság, zugolódás a társadalom ellen... Hol itt a szociális diadal! Más módot kell keresni a fiatalság anyagi megmentésére, mert a pincérkedés nem arra való.

Papp Jenő.

ezrek. Ha majd nálunk is, mint a külföldön a X. Katholikus Iskolaegyesület (Budapest, VIII. ker. Szentkirály-utca 28. szám.) zászlaja alá a lelkes férfiak és nők százezrei sorakoznak, akkor könnyedén megvédhetjük, fenntarthatjuk és fejleszthetjük iskoláinkat, mint egyházunk és hazánk legerősebb védőbástyáit.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Budapest, március 9.

Návay Lajos alelnök fél 11 órakor megnyitja az ülést.

A képviselők feltűnően nagy számban vannak jelen.

Nyegre László jegyző az elnök felszólítására a bankjavaslatot harmadizben felolvassa.

A Ház a javaslatot harmadszori felolvasás után is elfogadja.

Az ujonclétszám javaslatának tárgyalását folytatják.

Scher-Toss Béla gróf: Elvi szempontból szükségesnek tartja az ujonclétszám megszavazását. A kormány megígérte, hogy a kilences bizottság pontjait támogatni fogja s ezzel a magyar nyelvnek térfoglalást biztosítanak a hadseregben. Célja az a felfogást, hogy a magyar nyelv jogainak hadseregre való kiterjesztése, a hadsereg egységét megbontja. Kéri tehát a magyar nyelv érvényesítését a hadseregben és elfogadja a javaslatot.

Huszár Károly (sárvári) Panaszodik, hogy a hadsereg fenntartása sok kulturális intézménytől vonja el az anyagi erő javarészét. Szegény népet nagyon sújtják a hadügyi költségek. S ezért ajánlja, hogy az illetékes tényezők arra törekedjenek, hogy földművelő Magyarországot iparos és kereskedelem űző országgá alakítsák át. Nemcsak anyagi, hanem szociálpolitikai szerepe is van a hadseregnek. A nemzeti érzést a katonaság és a társadalomban is ápolni kell, mert nélkülül a katonaság és a polgárság közötti szociális surlódások nem szűnnek. A kaszárnyaéletben való visszasságokat panaszolja. Az üdözések a vallás, a nemzetiség és családi okok miatt nem szűntek az ország katonaságánál. A honvédelmi miniszter figyelmébe ajánlja az u. n. »sorsuzási rendszer«-t, mely a katonai élet egyik legnagyobb anomáliája. A katonai öngyilkosság igen sűrűn fordul elő. A zsoldemelésért kéri a honvédelmi minisztertől. Az alkohol pusztító hatásáról jobban fel kell világosítani katonáinkat. A katonaságot szabad idejében minden irányú oktatással látssák el: vigyék tanulmányutrá őket, mutassák be nekik intézményünket, s gondoskodjanak, hogy a gazdasági munkával foglalkozó egyén katonái alatt a saját mesterségében haladjon előbbre. — Tiltakozik, hogy a katonai szükségleteit ne egyes vállalatok lássák el monopoliusszerűen. Ezzel bizonyos kartell-rendszert idéznek elő, holott sokkal hasznosabb volna, hogy ha általános gazdasági érdekek szempontjai volnának irányadó. Ha a két éves katonai szolgálat nyomán a katonaság létszámának emelése szükségessé válna, kéri a minisztert, hogy ez a létszám a minimumon ne emelkedjék felül. A katonai brutaltások megszüntetését kéri. — A javaslatot elfogadja.

Kováts Gyula (Justh-párti): A munkapárt

nem jogának, hanem kötelességének tartja az ujoncjavaslat megszavazását. Tisza István fejezte ki ezt a felfogást. Ezzel a felfogással a szülő nem tud egyetérteni. Nem akarja megszavazni azt a hadsereget, melyet ellenünk fordíthatnak. A világbéke érdekében határozati javaslatot nyújt be. — A tisztképzést bírálja. Tisztjeink nagy része nem tud magyarul. Addig ne lehessen magyar honos jelöltet a tisztképző iskolába felvenni, amíg nem tesz magyar nyelven felvételi vizsgát.

Az elnök 5 percre felfüggesztette az ülést.

Szünet után

Ábrahám Dezső beszél.

Ábrahám Dezső után **Batthyány** Tivadár szólal fel. Szemére veti a többségnek, hogy nem érdeklődik a politika iránt. A kilences programban kifogásolja, hogy ott Tisza István felfogása érvényesült.

Az ülés 2 órakor ért véget.

Ifj. Kohn Sámuel-
féle üzlet teljes elárúsítása

FLEGMAN

mg a készlet tart

naponta d. e. 9—1-ig, d. u. 2—7-ig.

Legelegánsabb
estélyi czipők
és urak részére
bábi divatezikkék
legkedvezőbbben

REICHARD - áruháza

:: czégnél kaphatók. ::

Hölgyeim!

Kelim, gobelin és
Smyerna ujdonsága-
imra felhívom figyel-
müket. Okvetlen néz-
:: zék meg. ::

TÁTRAY GUSZTÁV
Rákóczi-ut 4. sz. — Telefon 783.

Estélyi- utcai és vadászcipő-különlegességek
egyedül

„KOBRAK“-nál

Helybéli és vidéki telefon: 847.

Rákóczi-ut 3.

Városi közgyűlés.

Ki hitte volna, hogy Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága egy délután leszámol az egész tárgysorozattal. Anyag lett volna bőven, két napi tanácskozásra is a tegnapi városi közgyűlésen, de két ügyet: a thermochemiai intézet kérdését és a közös bankrésztvények vásárlását kivéve, alig volt felszólalás a többi dolgoknál. A bankvita azonban jó hosszú volt s végre is a tanácsi javaslat került ki győztesen.

Egy dologban mégis leszavazták a városi tanács javaslatát: az Andrányi által kért területet a többség megszavazta, a tanács olutasió javaslatával szemben.

Mindjárt a közgyűlés elején az iskolaszéki tagok választása keltett érdeklődést. A szavazás eredménye annyiban kielégítő, hogy dr. Agoston Péter kisebbségben maradt, dacára a függetlenségi párt jelölésének. Pedig a páholytestvérek erősen szervezkedtek a bevéltetés érdekében. Különben kibukott a munkapárt által jelölt két páholytestvér közül is az egyik s így a négy helyre csak egy szabadkőműves: dr. Várnai Ferenc jutott be az iskolaszékbe, s így a páholy örülhet, mert Sáfrány Lajos helye testvérrel lett betöltve.

A közgyűlés lefolyása a következő volt:

A főispán távollétében Rimler Károly polgármester elnökölt. A bizottság tagjai szép számmal jelentek meg a közgyűlésen.

A polgármester jelentése.

A közgyűlés megnyitása után fololvasták a polgármester havi jelentését a beérkezett jótékony adományokról, dr. Várady Zsigmondnak egy újabb képadományáról és az időközben történt halálozásokról és kinevezésekről.

A jelentés kapcsán felszólalt dr. Friedländer Sámuel. Az előterjesztésből nem látja tisztán az uszoda kérdését. Most a főmérnök a Körözs mellett beton téli és nyári uszodát tervez. Erre bővebb felvilágosítást kér.

Dr. Adorján Emil a Szent László-tér rendezése ügyében szólal fel. Bizottságot akarnak kiküldeni, hogy nézze meg, másutt jó-e a magyar aszfalt társaság által készített aszfalt. A városnak nincs erre pénze, hanem csak akkor utazzon a bizottság, ha a költséget a magyar aszfalt társaság viseli.

Rimler Károly polgármester kijelenti, hogy az uszoda terve a következő közgyűlés elé kerül, akkor megvitathatja. Az aszfalt ügyére a szépművészeti szakbizottság javasolta, hogy egy bizottság menjen ki.

A választ tudomásul vették.

Rimler Károly polgármester indítványozta, hogy a huszári ünnepek miatt az áprilisi havi közgyűlés egy héttel később, április 3-ik csütörtökén tartassék meg. Ekkor ejtik meg a könyvvezetői és az írnoki állásokra a választásokat. — Elfogadják. A pályázatok április 8-ig adandók be.

Iskolaszéki tagok választása.

Ezután az iskolaszékben megüresedett négy hely betöltésére ejtették meg a választást.

Megválasztottak: dr. Várnai Ferenc, Kappel György, Ficsek Lajos és Kelen Béla.

Szavazatot kaptak meg: Löblé László, Agoston Péter, Peiry Gyula és Fried Ferenc. Beregvármegye törvényhatóságának a 7

éven felüli elhagyott gyermekek gondozásáról szóló törvény módosítására vonatkozó feliratát pártolja a közgyűlés.

A thermochemiai intézet ügye.

A thermochemiai intézet felállítása ügyét a tanács javasolta, hogy tűzzék ki a jövő közgyűlésre.

Dr. Friedländer Sámuel ellene van az intézet felállításának. Ki vállalja a felelősséget, hogy nem terjeszti a ragályt. Allatgyógyászati intézet, az igaz, de vigyék egy nagy erdőre, nem ide a városba. A községekben még a dög helyét is desinficiálják. Ha az itt elhullott állatokat semmisítik így meg, jó, de ne hozzák ide az egész megyéből. Nem fogadja el az előterjesztést.

Hoványi Géza elfogadja a tanács javaslatát. Agrár szempontból is fontos, mert ha a fertőző betegségek terjedését meggátolják az intézménnyel, nem lesz szükség az állatbehozatalra. Teljes garanciát kell a vállalkozóknak nyújtaniok, hogy a legteljesebb tisztaság lesz s ragály terjedését meggátolja az intézet. Ezeket szerződésben kell biztosítani. Az elhullott állatokat iparilag feldolgozzák, s ez is haszon. Üdvözlö, hogy egy ily intézettel a kultur államokhoz közelebb jövünk.

Rimler Károly rámutat, hogy az intézet a városi tanács felügyelete alatt fog állni s állandóan egy állatorvos ellenőrzi a telep működését.

Dr. Adorján Emil azt helyteleníti, hogy 50 évre monopóliumot adjon a város. Ez sok. Azt sem helyesli, hogy a város évi 1000 korona jövedelemben részesíttessék. A kizárólagossági jogot csak 20 évre adná.

Dr. Hoványi Gyula nem érti, hogy ha valaki letesz bizonyos összeget, erre a városi tanács 3-5 tagja napokig elhagyja a várost, a közüzemgázást. Felszólalásának célja, hogy jövőre ne utazgassanak így a tanács tagjai. Mielőtt elindulnának, jelentsék be a törvényhatóságnak ezt kéri jövőre. A törvényhatóságban lesz méltányosság, ha fontos ok van. Agyon kell ütni azt a halfelfogást, hogy a gyáros adta a pénzt az utra, tehát jó véleményt adnak a kiküldöttek.

Rimler Károly rámutat, hogy a közgyűlés bizta meg a tanácsot, hogy tanulmányozzák a kérdést. A többire nézve osztja a Hoványi Gyula által mondottakat.

Várad Odön ellenkező véleményben van, mint Hoványi Gyula s helyesli, ha tanulmányutra mennek a tanács tagok.

A dolgot kintüzték a 8 nap múlva összehívandó rendkívüli közgyűlésre.

Az Osztrák-Magyar Bank részvényei.

Dr. Kurländer Ede indítványát, hogy Nagyvárad városa 40 drb Osztrák-Magyar Bank részvényt vásároljon, a városi tanács azon javaslattal terjeszti be a közgyűlés elé, hogy Nagyvárad város törzsvagyonából 20 drb és a városi árvaház alapjából szintén 20 drab O. M. Bank részvényt vásároljanak.

Dr. Stokker József nem fogadja el a tanács javaslatát, mert Nagyvárad város közgyűlése előzetesen már az önálló magyar bank mellett nyilatkozott. Pénzügyileg sem kecsegtető az Ombank részvényeinek vásárlása. Fejtegeti, hogy a 3500 szavazatból legfeljebb 100 szavazatot biztosít Magyarország, az összes részvények 96 százaléka osztrák kézben van. Ennek az akciónak híre már 90 koronával emelkedett az árfolyam, tehát ez az osztráknak adjuk. A részvény 4 százalékos hoz, de ki kell két embernek menni a bankgyűlésre, ez pedig költségbe kerül, tehát 3 százaléka lesz az osz-

talék. Helyi pénzügyetnél több nyeresémet érhetünk el. Nem fogadja el a tanács javaslatát.

Kelen Béla bírálja a javaslat indokolását. Elismeri, hogy az O. M. Bank egyike a kontinens legjobb pénzügyeteinek. Magyar szempontból azonban vannak jogos kifogások működése ellen. Ilyen a kis emberek hitelkégyeinek ki nem elégítése. Hogy jönnek a részvényvásárláshoz a városok? Hisz vannak itt pénzügyetetek. A pénzügyetetek szövetségében is előjött ez a kérdés s azt mondták rá, ágyukkal nem szokás verebet löni. Két évvel ezelőtt 1700 koronáért lehetett volna ilyen részvényt venni, most, hogy ez az akció megindult 2000 korona lesz a részvény ára. Azért sincs értelme a részvényvásárlásnak, mert a 4 és fél százalék jövedelemből a felutazás a közgyűlésre felét felemészti. Ha 1917-ben önálló bank lesz s az O. M. B. liquidál, a vételárnál sokkal kevesebbet kap a város, 1220 koronát, a 2000 korona vételárral szemben. A részvényekből, 7500-ból 600 drb biztos kezekben van. Két szavazat a közgyűlésen semmit sem ér. Az indítvány fellett térjenek napirendre.

Dr. Kurländer Ede az 6 álláspontjának igazságát látna abban, hogy most fel ment a részvény ára 90 koronával, de ez azért történt, hogy a bank törvény meg van szavazva. A pénzügyetetek szövetsége csendben meg teszi a lépéseket a részvényvételre. Minden közgyűlésre nem kell felmenni, csak ha magyar szempontból fontos dolgokról van szó. Ez hazafias érdek is. Az előtte szólók állításait téveseknek mondja. A részvényvásárlás nem ellenkezik azzal, hogy az önálló bank hiva legyen valaki.

Dr. Hoványi Gyula szerint, ha Magyarország nem törődik azzal, hogy e közös intézményben minő része van, akkor közömbös a kérdés. Az mese, hogy biztos kezekben van az O. M. B. részvények nagy többsége. Ezt meg is mondják az országgházban. Ha be akar folyni az ország a bank vezetésébe, akkor részvényekhez kell jutni; így közelebb jönnek e tekintetben is a paritáshoz. Akkor is helyes a részvény vásárlás, ha 4 százalékos hoz. Azt veszik, hogy az O. M. Bank nem magyar s csodálkozik, hogy ezt kiváló nemzetgazdászok is mondják. A jegybank csak olyan váltót számítol le, melynek üzlet képezi az alapját. Szakszerűen foglalkozik a dologgal. Az ország minden törvényhatósága ha belemegey a részvények vásárlásába, hazafias szempontból is helyes dolgot művel.

Dr. Friedländer Samu szerint nem részvények vásárlásával, hanem politikai sulyunknál fogva kell a közös bankra hatni, s ha érdekeinket nem követi, az országgyűlésnek nem szabad meghosszabbítani a bank szabadságát. Ezért tehát nem kell O. M. Bank részvényeket venni, hanem vegyünk magyar korona papirokat; ne legyenek ezek külföldön s 1917-ben ne tudjunk mozogni. Fejtegeti, hogy mily káros, ha 6 százalékos feletti pénzből 4 százalékos jövedelmező értékpapírt veszünk. Udváriasságból elfogadja azért a tanács javaslatát.

Dr. Adorján Emil nem sokat ad arra, hogy ha a részvények többségét megnyernék is, mert ez elérihetlen, de hisz a törvény szabályozza a bank működését. Politikai szempontból tehát nem kell a részvényvásárlás, pénzügyi szempontból pedig káros lenne az.

Dr. Kurländer Ede részletesen fejtegeti az O. M. Bank működését.

Kelen Béla röviden szól. Az O. M. Bank 1907-ben a nagy pénzügyeteteknek adott pénzt, de az Orsz. Központi Hitelszövetkezet 2000 szövetkezetét nem segítette.

Bőjti idényre mindenki legjobban

WURST JÓZSEF

fűszer- és csemege kereskedésében

szerezheti be szükségletét, hol nagy választékban talál mindenféle pácolt és olajos *halakat*, u. m.: *angolnát*, bel- és külföldi *sardiniákat*, *pisztrángot*, *rakot*, stb., *sajt különlegességeket*, szárított és konzervált *főzelékeket*. 202

Naponta friss tea-vaját. Friss tavaszi töltésű ásvány és gyógyvizet.

Alapítva 1829.

Telefon 40.

A hosszan letárgyalt javaslatot 38 szavazattal, 22 szavazat ellenében kitűzték a jövő havi közgyűlésre.

Állások átszervezése.

A III. oszt. aljegyző, a II. oszt. fogalmazó és rendőrbiztosi állás átszervezését és a havidíjak lakbérének emelését elfogadták.

Dr. Váradi Odón megemlékezett arról, hogy Báthory László fogalmazó most tölti be szolgálatának 25. évét. Illik, hogy erről itt megemlékezzenek. (Eljenzés.)

A polgári iskolai tanszemélyzet korpót-lékát megszavazták.

A Gyermekbarát egyesület részére 500 koronát megszavazták.

Az emésztő gödrök tisztítását Dancse János vállalkozónak adták ki.

Engel és Balázs volt városi közvezető vállalkozók felebbezését elutasították.

Táray és társai-féle vasöntöde részére, valamint a Váradi-Veleucén építendő ref. templom céljaira a közterületet megszavazták.

Az Andrási Gusztáv által kért közterület átengedését a tanács nem javasolta. 23 szavazat ellenében, 33 szavazattal a terület átengedését megszavazták.

Ezután az

interpellációkra

tertek át.

Dr. Rozvány Jenő a városi árvaház ügyeivel foglalkozik. Azt állította, hogy a hölgy választmány elnöknője magához ragadta a vezetést. Ezek óta gyűlést nem hívtak össze. (Ez nem az elnöknő joga.) Oda nem való fél árvákat vettek fel. Dr. Berkovits René jelentését sorolja fel, csupa tévesen s olyan dolgokat imputált az elnöknőnek, ami merőben téves. Majd folytatja Rozvány s azt kívánja, hogy a hölgy bizottság kezéből vegyék ki a vezetést. (Z.)

Rimler Károly bejelenti, hogy két évvel ezelőtől ő átadta az árvaház ügyeinek vezetését Bordé Ferenc főjegyzőnek. Azt kijelenti, hogy azideig teljes buzgalommal, odaadással vezette özv. Echeroller-Kruspur Sándorné az árvaház ügyeit. (Eljenzés.) Most, hogy az elnöknő lemondott, a tanács foglalkozott az árvaház ügyeivel s Komlóssy József gazd. tanácsos bizatott meg.

Bordé Ferenc mikor az ülést összehívta, az elnöknő az alapszabályok módosítását kérte, a gyermekek nem éheztek, de tejet az ő rendelkezésére már kapnak. Most teljes rend van az árvaházban.

Dr. Rozvány Jenő a rendőrség zárkájá ügyében interpellált. Azok piszkosak, rondák.

Rimler Károly kijelenti, hogy utasítást adott a tanács a zárkák kitisztítására.

Gábel Jakab szintén az árvaház ügyeivel foglalkozik. Igaz, hogy 2 évig nem volt a választmányuk ülése. De hiba, hogy a szabályzat hiányos. Az árvaház anyai szeretettel el volt látva. Nem igaz, hogy a gyermekek éheztek. Csak 3 hónapra át nem tejet, hanem tápláló kőménymagos levest kaptak, mert marhavész volt s egy helyből nem kaptak tejet, összeszedett tejtől pedig féltek, hogy betegséget visznek be a gyermekek közé. Mikor megjött a mód, az elnöknő a tejet kiadatta. Addig, míg az az áldott lelkű nő intézkedett, rend és tökéletes kezelés volt, mint másutt nem. De mikor kívülről szított fégyelmzettlenséget látott az elnöknő, akkor mondott le. Ha olvasnák az elnöknő beadványát, köszönetet szavaznának s ísmét kérnék fel, hogy maradjon. A szabályzat módosítsák s abban a hölgy választmányának jogok adassanak.

Rimler Károly polgármester kijelenti, miszerint mindent elkövet, hogy azok a jótékony hölgyek megtartassanak az árvaházban.

A választ tudomásul vették.

Sas Ede a kulturpalotát sürgősnek tartja s erre felhívja a polgármester figyelmét. Most volna szükség újabb felterjesztésre, mikor az állami költségvetést összeállítják.

Rimler Károly igéri, hogy a szükséges lépéseket megteszi.

Weisz Lajos a bebojtot Pece-vonalra hívja fel a tanács figyelmét. Valóságos kolera fészkek az egész vonal.

Rimler Károly azt válaszolta, hogy a betömésnek süppedni kell s a csatornázásnál a földet oda hordják.

Weisz Lajos a Szarvas-sor mizériáit hozza fel. Járhatatlan itt az út.

Rimler Károly már elrendelte a legszükségesebb munkát ezen a vonalon.

Balogh Döme a roszt aszfalt ügyében szólalt fel, Hann Lajos pedig a katonai beszállásos barakok építését sürgeti.

Az interpellációk után letárgyalták még a hátrélevő apróbb ügyeket s a közgyűlés este fél 8 órakor véget ért.

Makucz Ernő temetése.

Az a tisztelet és szeretet, ami életében körül vette b. e. Makucz Ernő zárda lelkészét, könyfakasztó módon nyilatkozott meg tegnap a temetésén. A résztvevő előkelő közönség számai, a permetező esős idő dacára, ellepték a Szent István bányász és a zárda templom környékét. A jelen voltak között voltak: dr. Lányi József tinini püspök, dr. Karácsonyi János, dr. Karsch Lollion, dr. Buadala Mihály, Spett Gyula, Grócz Béla, Gábrily Lajos kanonokok, dr. Horványi Géza országgyűlési képviselő, Bary József törvényszéki elnök, dr. Bozóky Alajos kir. tanácsos, jogakadémiai igazgató, dr. Molnár Imre, dr. Horványi Gyula jogtanárok, Vasady Lajos kir. tanfelügyelő, Novotny S. Alfonz főgimnáziumi igazgatóval a premontrei rend tagjai, a tanítóképző tanári kara, Stark Gyulával élén a r. kath. iskolák tanítói, dr. Krüger Aladár, dr. Medvigy Gábor, dr. Schweiger Ede, dr. Imrik Gusztáv, Böszörményi Géza, Harmathy Károly táblabíró, dr. Gyöngyössi István, Belezny Antal, a kapucinus-rend tagjai, Lausch nyug. ezredes, Hranyczy Károly, dr. Mayer László, dr. Vucskics Gyula esperes, Imrik S. Zoltán és Halász Gyula plébánosok, Rézmann Márton mezőpeterdi esperes, Richter Jenő palotai plébános, a papnővelde tanári kara és előjárói, az udvari papság, a Tiszántul szerkesztősége és kiadóhivatala, a Szt. László nyomda személyzete stb. s óriási előkelő hölgyközönség, akik nagyrésztben tanítványai voltak az elhunytak.

A Szent István épület kijárata előtt, Nagy Sándor-utcán gyékényekre és fekete posztóra volt felállítva a remek, óriási ezüsttel kivarrt bársony menyegző alatt a díszes ércokporsó, rajta az áldozári jelvények s néhány remek koszorú, körülvéve égő kandelaberekkel.

Rákóczi-utól a ravatalig a r. kath. tanítónőképző növendékei álltak sorfalat.

A temetést végző papság ornatibusban a fe-

lete posztóval bevont zárdatemplomból vonult a ravatalhoz.

A gyászszertartást Fetser Antal felszentelt püspök, az elhúnyt iskolatársa végezte, megfélelő segédlettel.

Mikor a papság és az énekkar ajkán felhangzott a Circum dederunt me szivet facsaró ének, előtört az elfojtott zokogás a jelenlévőkön s maga a szertartást végző püspök sem tudta visszatartani a fájó könnyeket.

A beszentelés után a gyászmenet az Orsolya zárda templomába vonult, ahol Fetser Antal felsz. püspök requiemet tartott.

Tíz óra tájban megindult az impozáns gyászmenet a váradi olaszii temetőbe, ahol örök nyugalomra helyezték az áldott lelkű, utolsó lehelletéig Istenének és magasztos hivatásának élő egyházi férfitü porhüvelyeit.

R. i. p!

A temetést nagy gyászpomáival, ritka díszszel Weiszlovits Adolf és fia temetkezési intézete rendezte, nagy pontossággal.

UJDONSÁGOK.

Buttykay Antal Nagyváradon.

A magyar katolikus szónoklat egyik kiváló tehetségű művelőjének, P. Buttykay Antal budapesti ferencendi háztőnöknek szónoki beszédével nyitja meg ma este a nagyvárad Kath. Kör ideai sorozatos böjti estélyeit. A nagy gondal és változatosan egybeállított előadás-sorozatnak alkalmasabb megnyitását nem is lehetett volna találni, mint Buttykay előadását; az egyszerű szerzetesi köntös alatt a legkiválóbb szónokok egyikét fogja Nagyvárad közönségének a Katolikus Kör bemutatni.

Előadásában a keresztény nővédelemmel és patronázzsal fog foglalkozni s elősegíti a nagyvárad kath. patronázs megalakítását, melyet Báthory Nándorné (ki szintén lejött Kovács Gabi budapesti védhölgy társával együtt) oly nagy lelkesedéssel készített elő. A megalakulás vasárnap d. e. 11 órakor lesz a Katolikus Kör helyiségében.

A beszéd előtt szebbnél-szebb zeneszámok lesznek. Az estély ma, pénteken este 6 órakor a főgimnázium dísztermében fog megtartatni a következő műsorral:

1. a) D. Albert: Gavotte et Musette,
b) Thomán István: Caprice, zongorán előadja: Barabás Erzsike.
2. a) Raimund R.: Erdei hangulat.
b) Chopin: Nocturne, hegedűn előadja Fazekas Alajos zenetanár, zongorán kíséri Halmos András, harmoniumon Resch Mihály.
3. Keresztény nővédelem, szónoki beszéd, tartja P. Buttykay Antal.

A második böjti estély márc. 24-én, a harmadik ápril 7-én lesz megtartva igen érdekes és tartalmas műsorral.

* Báró Gerliczy Félixné súlyos beteg. Részvétel értesülünk a leverő hírről, hogy Nagyvárad város egyik áldott lelkű, jótékony szívű urhölgye: özv. báró Gerliczy Félixné, szül. Korniss Lujza grófnő, már napok óta súlyos

Meglepő kötéréjű.

Rendkívül kiadó.

Kitűnő és olcsó.

PORTLAND-

SCHAUMBURG-LIPPE herceg beremendi gyárából.

CEMENT

KONDOR DEZSŐ, Nagypiacz,

FÜCHSL-PALOTA, Telefon 969.

Cementcsövek, fedellemez, elszigetelőmez, aszfalt és cement munka. Mintákat ingyen küld.

beteg fekszik Rákóczi uti lakásán. A köztisztviselő és szeretetben álló mágnáshölgy állapota igen válságosra fordult tegnap s a családtagok és kezelő orvosai mindent elkövetnek, hogy megmentse a súlyos beteg grófnőt.

* **Elhunyt kanonok.** Szatmárról táviratozzák: Dr. Kádár Ambrus pápai prelátus, a szatmári székeskáptalan kanonoka, hosszas szenvedés után 69 éves korában meghalt. Az elhunyt még életében 100 ezer koronánál nagyobb összeget adott jótékony célokra. Régebben Schlauch és Meszlényi püspökök titkára volt. Halála általános részvételt kelt Szatmáron.

* **Hányadik város Nagyvárád?** A népszámlálás eddigi eredményeiből megállapítható, hogy Nagyvárád ismét előbbre haladt Magyarország városai közt. Most a tizedik város vagyunk, amennyiben Arad nemcsak Nagyvárád, de Kolozsvár mögé is szorult s így Nagyvárád és Kolozsvár a sorrendben előbbre kerültek. Előttünk vannak: Budapest, Szeged, Szabadka, Debrecen, Pozsony, Zágráb, Temesvár, Kecskemét, Hódmezővásárhely. Azután jön Nagyvárád; mindössze 900 lakossal maradtunk le Hódmezővásárhely mögött. Utánunk jön Kolozsvár, aztán Arad, Miskolc, Pécs, Fiume, Kassa, Győr, Békéscsaba.

* **Uj magántanár.** A közoktatásügyi miniszter dr. Bernolák Nándor kassai kir. jogakadémiai nyilvános rendkívüli tanárnak a budapesti tudomány egyetem jog- és államtudományi karának a magyar büntetőjogból egyetemi magántanárná történt kinevezését jóváhagyólag tudomásul vette és öt éven át minőségében megerősítette.

* **Kinevezés.** A nagyváradi királyi ítélőtábla elsőke ifj. dr. Garán János ügyvédjelöltet díjtalan joggyakornokká nevezte ki.

* **Bizottsági ülések a vármegyén.** A megyei közgyűlést megelőzőleg tegnap a harmadik szakosztály tartott ülést. Az ülésen elsősorban a miniszter leiratával foglalkoztak, melyet a Ferenc József szegény alap tárgyában küldött a vármegyéhez. A miniszter ugyanis a vármegyének az alap létesítésére vonatkozó határozatát elvileg elfogadja ugyan, azonban annak foganatosítását a vármegye addig nem kezdheti meg, míg a király engedelmét ki nem kéri. Az alap neve Ferenc József, a király nevét pedig csakis a legmagasabb engedélylyel szabad használni. A bizottság javasolni fogja az uralkodó engedélyének kikérését. Ezután a jegyzők kérelmével foglalkoztak. A jegyzők tudvalevőleg a községek részére adandó államsegély tárgyában adtak be kérelmet a vármegyéhez. A bizottság a kérelemre kedvező véleményt adott. Majd az egyes segélyek iránti kérelmeket intézték el. A kérvények legnagyobb részét kedvező határozati véleménynyel látták el. A bizottsági ülésen Száhlender Károly elnökölt.

* **Járványok a megyében.** A tegnapi nap folyamán a vaskóhi főszolgabíró újabb járvány felléptéről tett jelentést az alispánnak. A jelentés szerint Felsőfüvesen a kanyaró egyszerre 16 esetben lépett fel. Az iskola bezárása főlegesen volt, mert abban tanítóhiány miatt, amugy sincs előadás. A szokásos óvintézkedéseket a hatóság foganatosította.

* **Titokzatos halál.** Székelyhidi tudósítónk jelenti, hogy az ottani csendőrség egy fiú titokzatos halálának ügyében nyomoz. Schwéda Béla székelyhidi sütőmester tanoncát, Tólesi Gábort, a múlt hét szombatján Csokalyra küldte, hogy vevőinek elvigye a rendelt süteményeket. A fiú egy nagy kosárral

hátán, el is indult Csokalyra, de gazdája hiába várta, másnap sem érkezett haza. A pékmester rosszat sejtett és egy embert küldött Csokalyra az inas keresésére; Csokalyon azonban senki sem látta a fiút. Schwéda bejelentette az inas eltűnését a csendőrségnek, mely megindította a nyomozást. A fiú hulláját tegnap délután egy halászcsoport találta meg a Székelyhid és Csokaly között elterülő mocsárban. A hulla arcborulva feküdt a mocsárban, s pékosár rajta volt a szerencsétlen inas hátán. Miskolczy Jenő szolgabíró és dr. Kiss Vilmos járásorvos kimentek a helyszínre, de a titokzatos halál okát nem tudták megállapítani. A hullát fel fogják boncolni s a boncolás lesz hivatva megállapítani, hogy bűntény-e vagy hirtelen halál esete forog-e fenn.

* **A csokalyi község háza.** Csokaly községben a jegyzői lakó birtányos állapotban van, hogy annak újjáépítése valóságos közbiztonsági kívánalom. A képviselő testület azonban a jegyzőnek ez irányban tett előterjesztését nem fogadta el. Az elutasított határozat három fórumot is megjárt és a képviselőtestület azt mindannyiszor meglehetősen. Tegnap a belügyminiszter döntése érkezett le ebben az ügyben. A miniszter elrendeli, hogy a község háza felépítését, ha a község még mindig ellenzi, úgy a törvény alapján kényszerítsék az épület költségeinek megszavazására.

* **Lemondott járási orvos.** A sárréti járási orvos dr. Gyulai Lázár beadta a lemondását. A járási orvos lemondása alapján kéri a főszolgabíró az állás sürgős betöltését.

* **Adományok.** A Biharmegyei Gazdák Aru- és Huelintézete r. t. Az 1910. évi üzlet eredményéből a következő adományokat osztotta ki: Városi árvaház 50, Nagyváradi Gyermekbarát Egylet 50, Nagyváradi Népközyhat fentartó izr. Nőegylet 50, Biharmegyei Nőegylet 50, Nagyváradi izr. Nőegylet 50, Nagyváradi Oakéntes Túzóltó Egylet 50, Nagyváradi Felső Kereskedelmi Iskola Segítő Egylet 50, Tudóvész Ellen Rendelő Intézet 25, Pénzügyintézetek Orsz. Nyelvj. Egyesülete 25, Neolog izr. Szentegylet 25, Orth. izr. Szentegylet 25, Nagyváradi Neolog izr. Hitközség 25, Ev. Ref. Internátus 25 koronát.

* **Az illyei toreador.** Nem mindennapi ügy ad most dolgot a vármegye tisztii ügyészének, akinek véleményét kell adni egy bíró ügyében, akit a község toreadorjának ismernek s akit a község bírája alaposan megtaposott. Az eset a következő: Illye község főbírája, Rokszin György ellen feljelentést adtak be, hivatali állásához nem méltó magatartása miatt. A feljelentők kérték a nagyszalontai főszolgabíró, hogy Rokszin ellen indítsa meg a fegyelmi vizsgálatot és függessze fel az állásától. A feljelentésre pedig az adott okot, hogy a bíró a kellesténél jobban szereti az alkoholt és ennelfogva talán többet is kezeli ezt, mint a vizet. A sok kezelés folytán egy alkalommal megtörtént, hogy illuminált állapotban térvén haza, utközben a község egyik legfontosabb jószágával a községi bírával találkozott. A jámbor állat békésen cammogott az uton, azonban a bíró nem azért a község első embere, hogy még egy békés bikának se parancsoljon, azért hát tekintélyesen odaszólt a nagyszarvu jószágnak, melyet különben Samunak hívnak.

— Eredj haza Samu!

A Samu azonban csak tovább lépkedett nyugodtan. Ez volt a baj, ez a nyugalom hozta izgalomba a bíró, aki a bika elé állott és szarvon ragadta a jószágot. Samu erre nem volt elkészülve és előbb meglepődve nyugodtan engedte öles szarvait a község első embere kezében, mikor azonban látta, hogy a bíró nem tágit, megrázta hatalmas

fejét és a bíró lapda módjára letaperte a földre és hogy a bíró élve menekült a bika lábai alól az a közeli embereknek köszönhető, akik kimentették kellemetlen helyzetéből. Ettől kezdve a bíró mindenki csak toreadornak hívja, amit annyira sértőnek találtak Illyén, hogy a bíró le akarják tétetni a fontos hivatalból. A nagyszalontai főszolgabíró azonban a feljelentést nem tekintette olyan komolynak, hogy annak alapján a toreador bíró elmozdítsa állásától s határozatában a feljelentést elutasította. A feljelentők azonban nem hagyják annyiban a dolgot és tegnap felebeztést adtak be az alispánhoz a határozat megváltoztatása iránt.

* **Sályi vagy Székelytelek.** Tegnap ily címmel megírtuk, hogy Székelytelek község képviselőtestülete elhatározta, hogy a jegyzői székhelynek Sályiból Székelytelekre leendő áthelyezése tárgyában a törvényhatósághoz, illetve a belügyminiszterhez tesznek előterjesztést. A határozathoz kiegészítés képen közöljük azt is, hogy a képviselőtestület áthelyezés esetén Székelyteleken új község házat épít a saját költségén és azt a kívánalmaknak megfelelően szereli fel míg ha tovább is Sályiban marad a székhely a felszer nagyobb népesség dacára is úgy a jelenlegi község háza újjáépítéséhez egyáltalán nem járul hozzá, Sályi pedig egyedül nem képes a jelenlegi rozoga község háza helyett újat építeni. Es ha másért nem, de már csak azért is, hogy ez a régóta húzódo község háza építési ügye megoldást nyerjen, érdemes lesz a képviselőtestület határozatát jóváhagyni.

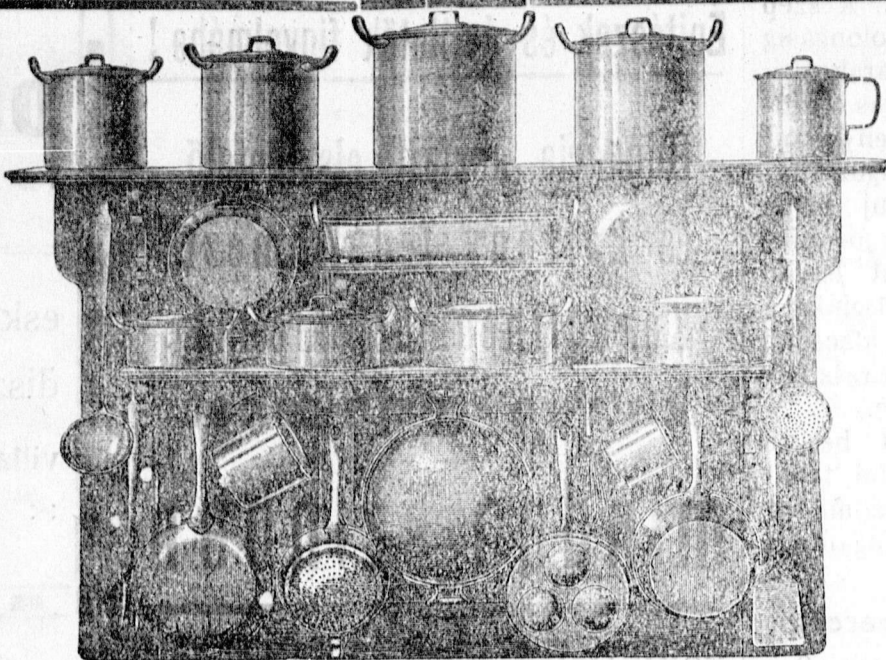
* **A becsületes megtaláló.** Tegnap közöltük, hogy Pongrácz Lajos napszámos bejelentette a rendőrségnek, hogy Farkas Izidor névre kiállított takarékpénztári könyvet talált, amelyet azonban tőle két fiatalember elcsalt azon ürüggyel, hogy ők Farkas Izidor alkalmasozottai s hogy utólag 6 korona jutalomban fogják részesíteni. E közleményre tegnap reggel megjelentek a rendőrségen Hollósi Lajos vaskereskedő segéd és Stiaszni Ödön üveges segéd, akik előadták, hogy a Pongrácz által előadottak nem felelnek meg a valóságnak. Ugyanis Hollósi és Stiaszni f. hó 7 én együtt sétáltak a Szt. László-téren s e közben Hollósi észrevette, hogy Pongrácz a gör. kath. püspöki rezidencia előtt egy betéti könyvet talált. Hollósi nyomban Pongrácz után ment s felszólította, hogy jöjjön vele fel a rendőrségre s ottan szolgáltatassák át a talált tárgyat. Pongrácz erre nem volt hajlandó s kijelentette, hogy csak annak adja át a könyvet, aki őt jutalomban részesíti. Hollósi elhagyta Pongráczot és visszatért hátrább maradt barátjához s elmondá neki a történeteket. Amire elhatározták, hogy Pongrácz után mennek és felhívják a rendőrségre. Pongráczot utól is érték a Menház-utcán és hívták a rendőrségre, de midőn erre Pongrácz nem volt hajlandó Stiaszni ígért neki 6 korona jutalmat, ha a betéti könyvet átadja. Pongrácz a könyvet át is adta s ekkor írta Stiaszni Pongrácznak egy cédulára föl, hogy őt Szabó Ferencnek hívják s a Körös-utca 30. szám alatt lakik, mert nem akarta, hogy Pongrácz megtalálja s az ígért 6 koronát követelje tőle. Hollósi és Stiaszni miután a betéti könyvet átvették, azt be akarták vinni a Kiskereskedő és Iparosok takarékpénztárába, de mivel hivatalos órán tul érkeztek oda, csak másnap 8 án, reggel szolgáltatathatták be. A rendőrség megállapította, hogy Hollósi és Stiaszni tényleg beszolgáltatták a betéti könyvet az általuk mondott időben s megállapította azt is, hogy a betéti könyv nem Farkas Izidor, hanem Farkas Ignác mezőtelegdi lakos részére lett kiállítva.

Könyvtárak kiegészítésére, berendezésére költségvetést küld: **Benkő Atur** könyvkereskedő és *Modern Antiquarium* Nagyvárád. Rákóczi ut 10. sz. Ugyanott mindenféle könyvek legjobban áron vétetnek.

TARSOLY és RISZTÓ

különlegességek vaskereskedése
Rákóczi-ut. Telefon 390. sz.

Modern
konyhaberendezések
zománcos és tiszta
aluminiumból.

Tavaszi ujdonságok

Vasbutorok u. m.:
szekrényágy
3 matracal

K 19.50.

Gyermekágyak

K 26-tól.

Telefon: 629. sz. Telefon: 629. sz.

PÁL SÁNDOR

műbútorasztalos

Nagyvárad, Uri-utca 49. szám.

Elvállal minden szakmájába vágó munkát, u. m.: matt és fényezett szobaberendezések, konyhabutorok készítését és portál munkákat.

Jó és izléses munkaért jótállok.

Telefon: 629. sz. Telefon: 629. sz.

192

„Mi it?” — Papa megengedte! Hisz' valódi
JACOBI-féle **Antinicotin** cigarettahüvelyek fadobozban!

Vigyázzon! Csakis a „JACOBI” jelzéssel valódi!
Minden fadoboz érdekes Röntgen-kepeket tartalmaz.

Heiczer Ferenc

papi- katonai és polgári szabó

Nagyvárad, Körös-utca 22. sz.

Készít a legjobb minőségű szövetekből reverendát és cimadát. ::

Egyenrubákat bármilyen fegyvernemhez, átalakításokat méret szerint.

Polgári ruhákat legolcsóbb árban valódi angol szövetekből készítek.

Levelezőlapi meghívásra helyben és vidéken mértékvétel végett megjelenek.

Szíves pártfogást kér tisztelettel

Heiczer Ferenc.

PALACE SZÁLLODA

Rendes Szidor vezetése alatt,

Palace éttermei és pilseni sörcsarnoka

Untereiner János, volt alsótátrafüredi vendéglős vezetése alatt

f. hó 8-án megnyílnak

Budapest, Rákóczi-ut 43.